

نکته

آیا «جایا احسن» می‌تواند اولین بازیگر خارجی برنده جایزه جشنواره فجر شود؟

خیز یک ستاره بین‌المللی برای سیمرغ جشنواره فجر

جایا احسن، بازیگر شناخته‌شده سینمای هند در اولین روز چهل‌ودمین جشنواره فیلم فجر با به این رویداد سینمایی می‌گذارد تا یکی از معدود بازیگران خارجی باشد که برای تصاحب سیمرغ بلورین این جشنواره با سایر بازیگران زن ایرانی رقابت کند.

جایا ماسوود، معروف به جایا احسن، اصالتاً بنگلادشی است و در بالیوود نیز در فیلم‌هایی ظاهر می‌شود که به زبان بنگالی است. او معروف‌ترین بازیگر سینمای بنگلادش است و در عرصه‌های تهیه‌کنندگی و خوانندگی نیز فعالیت دارد.

احسن برای اولین بار در تلویزیون ملی بنگلادش با تله‌فیلم درام «پانجامی» شهیدالحق خان ظاهر شد و بازی درخشان او نظر افضل حسین، از کارگردانان صاحب‌نام بنگلادش را جلب کرد و همین امر باعث همکاری‌های درخشان او در تلویزیون بنگلادش شد.

احسن با فیلم لیسانسه (۲۰۰۴) به کارگردانی مصطفی سرور فاروکی اولین فعالیت سینمایی خود را آغاز کرد. این فیلم برگرفته از رمان «کندر» نوشته سیدشمسول حق بود که براساس وقایع جنگ آزادیبخش بنگلادش ساخته شده است. این فیلم داستان بیلکیس بانو با بازی احسن، مبارز آزادی را روایت می‌کند که در جست‌وجوی شوهر گمشده‌اش در جنگ شرکت می‌کند. لیسانسه همان سال نامزد ۱۰ جایزه ملی فیلم بنگلادش شد و جایا احسن توانست در اولین اثر سینمایی خود جایزه بهترین بازیگر زن را دریافت کند. درخشش احسن در بنگلادش باعث شد تا نظر سینمای بالیوود نیز به او جلب شده و راهی این سینما شود و تجربیات مختلفی را در سینمای بنگلادش و هند پشت سر گذارد. احسن برای بازی در فیلم‌های چریکی (۲۰۱۱)، چورابالی (۲۰۱۲)، صفر درجه (۲۰۱۵)، دبی

(۲۰۱۸)، آلاچاکرا (۲۰۲۱) و سیرک زیبایی (۲۰۲۲) شش بار

برنده جایزه ملی فیلم بنگلادش به عنوان بهترین بازیگر

زن شده است. ضمناً جوایز مختلفی همچون جایزه

زی سینما (Zee Cine Awards) معروف‌ترین رویداد

سینمایی هند، فیلم فیر شرق (Filmfare East)

جشنواره فیلم‌های بنگالی و مریل پروتوم (Meril

Prothom Alo Awards) جشنواره استعداد‌های

درخشان بنگلادش را نیز به‌دست آورده است.

این بازیگر که با فیلم ملودرام اجتماعی «دروغ‌های

زیبا» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی مرتضی

آتش زمزم، محصول مشترک ایران و

بنگلادش به چهل‌ودمین جشنواره

فیلم فجر آمده، در این فیلم با

شومن فاروق، ریکیتا ناندینی،

شهیدالزمان سلیم، شاهد علی،

شاهین میردها و جان پل

سرماد براس همبازی است و

در لوکیشن‌های شهرهای

داکا و قاضی‌پور مقابل

دوربین بایرام فضلی‌رفته

است.

احسن در گفت‌وگوهایی

که درباره این فیلم

با رسانه‌های مختلف خارجی

داشته گفته: «با فیلم دروغ‌های

زیبا فهمیدم که سینما زبان

ندارد. با این‌که کارگردان فقط

به زبان مادری‌اش حرف

می‌زد، ولی در حین کار به هیچ

مشکلی برخوردیم. این فیلم

تجربه‌ای کاملاً جدید برای

من است. در این فیلم من

در نقش زنی که با مشکلاتی

دست‌به‌گریبان است بازی

می‌کنم. مشکلاتی که ما

در زندگی روزمره هر روز با

آن برخورد می‌کنیم. این

فیلم درباره ارزش‌های

انسانی و اخلاقی است.

به باور من، شیوه‌ای

که کارگردان جامعه،

فرهنگ و سیاست

بنگلادش را به تصویر

کشیده برای مردم

ایران و مردم کشور

من غافلگیرکننده

است.»

برای دیدن تیزر
فیلم، کی‌آرکد زیر
را اسکن کنید.

درنگ

صداهای زیبا

مجلات را در چهل‌ودمین جشنواره فیلم فجر، دروغ‌های زیبا را با

صدای اصلی بازیگران و زیرنویس فارسی ببینید تا به‌زودی از

تماشا و شنیدن نسخه دوبله فارسی این فیلم با صداهای ماندگار

گویندگان برجسته‌ای چون خسرو خسروشاهی و کتایون اعظمی

لذت ببرید. استاد خسروشاهی که جایگاه والای خود را در دوبله

دارند، به‌جای بازیگر نقش اصلی مرد فیلم صحبت کرده و به گفته

آتش زمزم فیلم را دلنشین‌تر کرده است؛ اما یکی از برگ‌های برنده

نسخه دوبله، گویندگی کتایون اعظمی به‌جای جایا احسن است.

اعظمی به‌تازگی همکاری درخشانی با خسروشاهی در دوبله فیلم

«ناپلئون» یدلی اسکات داشت. او که مدیریت دوبلاژ این فیلم را

برعهده داشت، به‌جای ژوزفین (ونسا کربی) حرف زد و خسروشاهی

هم به‌جای ناپلئون با بازی واکین فینیکس صحبت کرد. با این

تجربه همکاری خوب، دوستداران دوبله مشتاق شنیدن همکاری

جذاب دیگری از این دو هنرمند هستند. به‌تازگی گفت‌وگویی

با کتایون اعظمی درباره وضعیت دوبله و فعالیت‌های اخیرش

ازجمله دوبله همین دروغ‌های زیبا انجام دادیم که به‌زودی

منتشر می‌شود.

فقط می‌توانم امیدوار باشم و آرزو کنم که به تدریج جشنواره فیلم فجر و سینمای ایران به روزهای اوج خود برگردد. در همین بنگلادش به عنوان یک کشور فقیر، نه مخاطب حرفه‌ای سینما و هنرمندان و آرتیست‌ها بلکه وقتی مردم معمولی در کوچه و خیابان متوجه می‌شوند من فیلمساز هستم و از ایران آمده‌ام، کاملاً احترام می‌گذارند و سینمای ایران را می‌شناسند و از دوران طلایی سینمای ما و از کارهای فیلمسازانی چون عباس کیارستمی، داریوش مهرجویی، مجید مجیدی، اصغر فرهادی و... به خوبی یاد می‌کنند که این خیلی ارزشمند است. امیدوارم چراغ سینمای ایران همیشه روشن باشد و جوانان فعال‌تر شوند و به‌خصوص امکان فیلمسازی به صورت مستقل و در بخش خصوصی را داشته باشند. دولت از پیشکسوتان عرصه فیلمسازی بیشتر حمایت کند تا حضور برزنگی در سینما داشته باشند و در کنار درخشش جوانان، سینمای ایران مسیر درستی را دنبال کند.

فکر می‌کنید دروغ‌های زیبا در رقابت با فیلم‌های پرچهره و خوش آب و رنگ ایرانی حاضر در سودای سیمرغ، چقدر شانس دیده شدن و حتی موفقیت دارد؟

نتایج جشنواره فیلم فجر براساس سلیقه داوران، سیاست‌ها و فضای این رویداد مشخص می‌شود. حتی فضای مطبوعاتی و نظر منتقدان هم در نتایج پایانی جشنواره تاثیرگذار است. البته این موارد منحصر به جشنواره فیلم فجر نیست و در همه جشنواره‌ها همین است. دروغ‌های زیبا چند امتیاز ویژه برای دیده شدن دارد. اول این‌که داستانی بسیار ساده، صمیمی و روان دارد. دیگر این‌که فضا و اتمسفر جدیدی دارد که مثل بقیه فیلم‌ها نیست. از همه مهم‌تر کاری مستقل است که با بودجه خیلی جمع و جور و با گروه تولیدی هفت هشت نفره ساخته شد و دلی کار کردند. امیدوارم فیلم و حاصل این تلاش‌ها به دل مخاطب هم بنشیند و مورد حمایت مطبوعات هم قرار گیرد. همچنین امیدوارم راه برای فعالیت سینماگران مستقل هم باز و هموار شود تا بتوانند فیلم‌های تولید مشترک با دیگر کشورها بسازند. خیلی مهم است که انگیزه‌ای برای انجام تولید مشترک به عنوان صادرات فرهنگی ایجاد شود تا ضمن کارآفرینی بیشتر برای همکاران سینمایی ما، کشور ایران و سینما، ادبیات، شعر، موسیقی و دیگر شاخه‌های فرهنگی و هنری خود را به جهان معرفی و تبلیغ کنیم و به شکلی مستقیم با آدم‌های فرهنگی دنیا در ارتباط باشیم. این‌که تاکید می‌کنم برای بخش خصوصی و مستقل هم در همکاری‌ها و تولیدات مشترک، ایجاد انگیزه شود برای این است که همکاری‌های دولتی در این فضا به دلیل هزینه‌کرد بسیار، عرصه را برای همکاری‌های مشترک در بخش خصوصی سخت می‌کند و بودجه‌ای برابر با بخش‌های دولتی در اختیار ندارند.

حرف و نکته ناگفته‌ای درباره فیلم یا جشنواره دارید؟

تاکیدم بر سینمای بخش خصوصی و مستقل است. در این دوره فقط چند فیلم مستقل در جشنواره حضور دارند، بنابراین امیدوارم مطبوعات، منتقدان و مردم از سینمای مستقل حمایت کنند تا بتدریج این سینما را از دست ندهیم. فیلمسازی بصورت مستقل خیلی سخت شده است. البته خیلی ارزشمند است که دولت از سینما و فیلم‌ها حمایت می‌کند و آثاری در این زمینه تولید می‌شود اما اگر چتر این حمایت عادلانه‌تر گسترده شود، به نظرم نتیجه‌انرژی این عدالت در فیلم‌های دیگر هم مشاهده خواهد شد و ارزشمندتر خواهد بود. در آن صورت خیلی از همکاران عزیز ما که کم‌کارتر یا بی‌کار شده‌اند، می‌توانند به عشق‌شان سینما برگردند. در همین کشور بنگلادش و اساساً همه کشورهایی که صنعت سینما دارند، بودجه‌های دولتی به نوبت نصیب فیلم‌ها می‌شود. یعنی نمی‌شود یک تهیه‌کننده، کارگردان یا یک بازیگر، در دو سه سال متوالی برای ۴ پروژه دولتی بودجه بگیرد و کار کند. کسی که یک بار بودجه می‌گیرد تا شش هفت سال نمی‌تواند وارد یک پروژه یا بودجه دولتی شود. مورد سینمای ایران و این فعالیت متوالی با پروژه‌های دولتی، همیشه هم به مدیران دولتی برنمی‌گردد و کمی هم تقصیر همکاران ماست که به این کارهای دولتی پشت سرهم و دریافت بودجه دولتی عادت کرده‌اند؛ اما اگر این رویه اصلاح و عدالت رعایت شود و چهره‌های پیشکسوت و جوان‌ها هم از بودجه‌ها و حمایت مناسب برای تولید فیلم بهره‌مند شوند و در کنار فیلم‌های دولتی، حمایت خوبی هم از آثار بخش خصوصی صورت گیرد، حتماً حال سینمای ایران بهتر خواهد شد.

ج از کشور فکر می‌کنیم. البته بین کشور بوتان و بنگلادش در ترین انتخاب را داشته باشیم. چون داستان ما فضای متفاوتی دارد و امیدوارم که به زودی به نتیجه برسد و کار را شروع کنیم. دو بازیگر اصلی چیست و چه بازیگرانی نقش‌های زوج اصلی می‌کنند؟ هر دو بنگلادشی هستند؛ گویا بازیگر خانم، چهره و حتی در بالیوود هم کار می‌کند.

ایا احسن، فوق‌ستاره سینمای بنگلادش است که در سینمای دارد و بیش از بنگلادش هم در سینمای هند اعم از بالیوود و یکی از دلایل این پرکاری در هند این است که در بنگلادش کمتر شود. بازیگر نقش اصلی مرد فیلم هم آقای شومون فاروغ است. یک چهره نوظهور است که سال گذشته جایزه ملی بنگلادش را کشور دریافت کرد و هنرمند اول بنگلادش شد. کلاً خوش شانس‌ها و بازیگران خیلی خوبی در دروغ‌های زیبا همکاری کردم. اول داشته آنجا کار کنیم اما خوشبختانه همه چیز جور شد تا به این برسیم.

بیهوش‌بازی‌ها، احياناً تحت تاثیر سینمای هند بودید که سینمای است یا سعی کردید جنس روایت و بازی‌ها را به سینمای ایران

فیلم، فضای هند و بنگلادش را دارد اما نوع اجرا، نوع روایت متاثر از آن مورد علاقه خودم آقای عباس کیارستمی و استاد داریوش بود که بازیگران یا عوامل بنگلادشی فیلم‌تان به سنانس اول ترانی برطرف شد و آنها در برج میلاد حاضر خواهند بود؟ این‌که بروغ شود را احسن می‌دانید یا پدیداری؟

ما بود و شخصاً دوست داشتم بازیگران بنگلادشی ما موقعی بیایند، ایران را ببینند، به ویژه این‌که به کشور ما علاقه دارند اما من‌که مشغول کار در یک پروژه است، فقط دو روز در ایران خواهد بود. در جشنواره و دیدن فیلم به تهران می‌آید و فردای آن روز هم د و بعد از همان اصفهان به کلکته برمی‌گردد. به سختی حضور نگ کردیم و امیدواریم که بازخورد خوبی برای کشورمان داشته و نوز نیامده هم این حضور، بازخورد خوبی در روزنامه‌ها و مجلات بون بنگلاش داشته و به سفر خانم احسن به ایران پرداخته و به

ر جشنواره فیلم فجر حضور دارید؟ آخرین حضورتان در این

فیلمی بود؟

از سال‌ها به جشنواره فیلم فجر می‌آیم. جالب این‌که اولین باره فیلم فجر حضور داشتم، باز هم با یک فیلم تولید مشترک فیلمی محصول ایران و لبنان که آن هم کاملاً مستقلی بود. البته فار من است اما از بدانشانی من هم بود که آن سال در جشنواره دوم، فیلمسازان قدری مثل آقای واروژ کریم‌مسیحی با فیلم حسن فتحی هم با فیلم دومش «پستیچی سه بار در نمی‌زند» لم عامه‌پسندی مثل «آخراچی ۲» (مسعود ده‌نمکی) هم در می‌قدر جشنواره، تحت تاثیر آن کارها و کارگردان‌ها بود که دیگر کوچک و جمع و جور ما توجه نکرد و اصلاً دیده نشد. به نظرم ست دارند که فیلم‌های‌شان دیده شود. من همیشه علاقه دارم تراهم در کنارشان باشند و خودشان را محک ببرند.

جشنواره فیلم فجر چیست و این رویداد چه تاثیری بر سینمای ما داشته است و حضور فیلمسازان چقدر می‌تواند باعث پررونقی شود. اساساً وجود این جشنواره چقدر می‌تواند در ایجاد انگیزه کند؟